

سخن سردپیر

آغاز بهار تعلیم و تربیت

در آستانه‌ی ورود به فصل پاییز، شروع سال تحصیلی و آغاز بهار تعلیم و تربیت را به عموم فرهنگیان به ویژه دبیران محترم زبان خارجی تبریک عرض می‌کنیم و آرزومندیم، همکاران گرامی از طریق کار و تلاش مبتنی بر خودباوری و رقابت سازنده، زمینه‌های رشد همه جانی‌های علمی و تربیتی نوجوانان را که سرمایه‌های آینده‌ی این مرز و بوم محسوب می‌شوند، بیش از پیش فراهم آورند. انتشار نگاشت سوم برنامه‌ی درسی ملی که قرار است مسیر آینده‌ی دستگاه تعلیم و تربیت کشور را مشخص کند، فرصت مناسبی است که بخش‌های مرتبط با حوزه‌ی یادگیری زبان در این سند، در مجله مطرح و پی‌گیری شود چرا که لازمه‌ی هر تحولی، به‌ویژه در حوزه‌ی تعلیم و تربیت، آشنایی و مشارکت تمامی دست‌اندرکاران به ویژه دبیران به عنوان مجریان برنامه‌های درسی در کلاس درس در کلیه مراحل تهیه و اجرای برنامه‌ی درسی است. در بخش اهداف تفصیلی برنامه‌ی درسی ملی، آشنایی با یک زبان خارجی به عنوان یکی از اهداف دوره‌ی راهنمایی تحصیلی مطرح شده و در دوره‌ی دبیرستان، همین هدف در قالب آشنایی بیشتر با واژگان و قواعد مهم یک زبان خارجی و کسب مهارت‌های زبانی آن زبان بیان شده است.

در بخش حوزه‌های یادگیری برنامه‌ی درسی ملی، قلمرو حوزه‌ی یادگیری زبان‌های خارجی این گونه مطرح شده است: «امروزه آموزش زبان بر توانایی ارتباطی و حل مسئله تأکید دارد، به گونه‌ای که فرد پس از آموزش قادر به ایجاد

ارتباط با استفاده از تمامی مهارت‌های زبانی (گوش کردن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن) برای دریافت و انتقال معنا باشد. آموزش رسمی و عمومی زبان خارجی از ابتدای دوره‌ی راهنمایی آغاز می‌شود و هدف آن، آموزش چهار مهارت زبانی و آشناسازی متریان با مهارت‌های ارتباطی در چارچوب جهت‌گیری‌های کل دوره خواهد بود.

در ادامه، در بخش جهت‌گیری‌های کلی در سازمان‌دهی محتوا و آموزش حوزه‌ی زبان خارجی، رویکرد برنامه‌ی درسی «ارتباطی فعال و خودباورانه» معرفی شده است. از این عبارات می‌توان نتیجه گرفت که جهت‌گیری آموزش زبان خارجی در این سند ملی ارتباطی است و قرار است دانش‌آموزان در پایان دوره‌ی متوسطه بتوانند در سطح متوسط از مهارت‌های زبانی استفاده کنند. لازمه‌ی تحقق این جهت‌گیری جدید، تحولی بنیادین در برنامه‌ی درسی زبان خارجی فعلی و بسترهای اجرایی آن است که فراهم کردن مقدمات آن به کار و تلاش مستمر و هدف‌دار گروه برنامه‌ریزی درسی با مشارکت فعال تمامی دست‌اندرکاران آموزش زبان خارجی در کشور بستگی دارد. بحث برنامه‌ی درسی ملی را در شماره‌های آینده پی خواهیم گرفت. انتظار داریم خوانندگان محترم مجله نیز با ارسال نظرات خود، در این بحث شرکت فرمایند.

با سیاست‌گذاری‌های مناسب به عمل آمده در «دفتر انتشارات کمک آموزشی»، برای پشتیبانی و حمایت از ارتقای کیفیت مجلات رشد تخصصی و تلاش هیئت تحریریه‌ی رشد زبان، تغییراتی در این جهت در محتوا و نحوه‌ی ارائه‌ی مطالب در برنامه‌ی سالانه‌ی مجله پیش بینی شده است. گر چه بعضی از این تغییرات از شماره‌های گذشته آغاز شده‌اند، ولی به دلیل بازتاب کامل آن‌ها در شماره‌ی حاضر، توضیح مختصر نوع و چگونگی آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

در مجله‌ی رشد زبان سه بخش مجزا پیش بینی شده است که عبارت‌اند از: بخش رشد و معلم، بخش علمی - ترویجی و بخش علمی - پژوهشی. هدف بخش رشد و معلم ارتباط نزدیک‌تر با دبیران از طریق آشنایی با نیازهای آنی آنان و پاسخ‌گویی به آن‌هاست. این بخش شامل چنین عنوان‌هایی است: گفت‌وگو و گزارش؛ معرفی کتاب؛ اخبار گروه؛ خواندنی‌های مفرح؛ معرفی سایت‌های مرتبط با آموزش زبان؛ معرفی پایان‌نامه‌های مرتبط با برنامه‌ی درسی زبان خارجی؛ معرفی مجلات ویژه‌ی دبیران زبان

خارجی در سطح جهان.

هدف بخش علمی - ترویجی، آشنایی دبیران با مفاهیم مرتبط با آموزش زبان و معرفی فنون تدریس است. این بخش دو عنوان را شامل می‌شود که عبارت‌اند از: دانش‌افزایی و فنون کلاس درس. مقالاتی که تحت عنوان اول به چاپ می‌رسند، به معرفی مفاهیم مرتبط با سه مقوله‌ی معلم، فراگیرنده و برنامه‌ی درسی می‌پردازند. زیر عنوان دوم مقالاتی به چاپ می‌رسند که هدفشان معرفی فنون تدریس و ارزش‌یابی مهارت‌ها و مؤلفه‌های زبانی است. و بالاخره مقالات بخش سوم یعنی بخش علمی - پژوهشی به ارائه‌ی یافته‌های پژوهشی اختصاص می‌یابند.

در شماره‌ی حاضر مطالب چاپ شده در بخش‌های سه گانه‌ی فوق به ترتیب عبارت‌اند از:

الف) بخش رشد و معلم

مصاحبه با آقای **فرهاد مظلوم**، دبیر زبان انگلیسی شهرستان مراغه

ب) بخش علمی - ترویجی

۱. نگاه نزدیک به آموزش و یادگیری: با مقاله‌ای در خصوص نحوه‌ی تدریس مهارت نوشتن

۲. توانش حرفه‌ای معلم زبان: با دو مقاله که در اولی به نحوه‌ی پرورش توانش حرفه‌ای معلمان زبان پرداخته شده و در دومی سعی شده است، نحوه‌ی پاسخ‌گویی فردی به دانش‌آموزان با تکیه بر دیدگاه‌های راجرز بررسی و تحلیل می‌شود.

۳. مفاهیم مرتبط با آموزش دستور: با مقاله‌ای که به تبیین نقش آگاهی یافتن غیر مستقیم به نکات دستوری به‌جای تدریس مستقیم آن‌ها اختصاص دارد.

ج) بخش علمی - پژوهشی

با دو مقاله که در اولی نتیجه‌ی پژوهشی در خصوص تأثیر دیکته‌ی شفاهی بر مهارت شنیداری بررسی شده و در دومی نتیجه‌ی پژوهشی با استفاده از پیکره‌ی زبانی برای بررسی میزان هماهنگی واژگان به کار رفته در کتاب‌های زبان انگلیسی دوره‌ی دبیرستان با برون‌داد طبیعی در سطح هزار و دو هزار واژه ضروری بررسی شده است.

از خوانندگان محترم مجله تقاضا داریم، با ارائه نظرات سازنده‌ی خود در ارتباط با تغییرات فوق، ما را در بهبود هر چه بیشتر کیفیت مجله‌ی رشد زبان یاری دهند.